EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.7.2025.
COM(2025) 427 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko pilnvaro sākt sarunas par ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ekvadoras Republiku

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

2025. gada 29. janvārī pieņemtajā Konkurētspējas kompasā ir minēts, ka Eiropas Savienībai ir "*jāmeklē jaunas iespējas, kā radīt ciešākas partnerības un izdevīgumu mūsu uzņēmumiem*", tostarp izmantojot ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumus (turpmāk "*SIFA*")[1]. Eiropas Savienības pirmais *SIFA* ar Angolu stājās spēkā 2024. gada 1. septembrī[2]. Eiropas Savienības Padome 2025. gada 12. jūnijā pieņēma lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas par *SIFA* ar Kotdivuāras Republiku[3].

ES un Ekvadoras divpusējo politisko konsultāciju mehānisma 8. sanāksmē, kas notika 2024. gada 13. jūnijā, Ekvadora pauda interesi risināt ar Eiropas Savienību sarunas par *SIFA*. Pēc tam Ekvadoras ārlietu ministre *Gabriela Sommerfield* 2024. gada 16. decembrī nosūtīja vēstules Eiropas tirdzniecības un ekonomiskās drošības komisāram Marošam Šefčovičam un Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos un Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietniecei Kajai Kallasai, atkārtoti paužot savas valsts interesi risināt ar Eiropas Savienību sarunas par *SIFA*.

ES ārvalstu tiešo investīciju apjoms Ekvadorā 2023. gadā sasniedza 8,2 miljardus euro salīdzinājumā ar 7,1 miljardu euro 2022. gadā. Eiropas Savienība ar Andu valstīm ir noslēgusi daudzpusēju tirdzniecības nolīgumu, kura līgumslēdzēja puse ir Ekvadora. Šajā tirdzniecības nolīgumā ir iekļauti noteikumi par pakalpojumiem un investīcijām, tostarp saistības attiecībā uz piekļuvi tirgum un valsts režīmu, kas tiek piemērots ES investoriem. Šajā kontekstā *SIFA* pavērtu iespējas padziļināt investīciju attiecības starp Eiropas Savienību un Ekvadoru un atbalstīt ES investorus, lai tie lielākā mērā varētu izmantot tirdzniecības nolīguma radītās iespējas, jo tiktu uzlabots investīcijām piemērojamais tiesiskais regulējums un procedūras. Šā nolīguma mērķis būtu to panākt, paredzot saistības par investīciju veicināšanu, piemēram, palielinot pārredzamību un paredzamību attiecībā uz tiesību aktiem un noteikumiem investīciju jomā, vienkāršojot investīciju atļauju piešķiršanas procedūras un uzlabojot publiskā un privātā sektora dialogu, kas panākams ar investoru kontaktpunktu starpniecību un ieinteresēto personu iesaistīšanas palīdzību. Galīgais mērķis būtu veicināt pārredzamāku, efektīvāku un paredzamāku investīciju vidi un tādējādi atbalstīt Ekvadoru ārvalstu tiešo investīciju piesaistīšanā, vienlaikus ievērojot vides, darba tiesību un klimata standartus. Tādējādi šis nolīgums veicinātu ilgtspējīgu attīstību, ekonomikas izaugsmi un darbvietu radīšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija iesaka sākt sarunas ar Ekvadoru par *SIFA*.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Šā nolīguma mērķi atbilst Līgumam par Eiropas Savienību (LES), kurā ir noteikts, ka Eiropas Savienībai vajadzētu "*veicinā[t] visu valstu integrāciju pasaules ekonomikā, arī pakāpeniski atceļot starptautiskās tirdzniecības ierobežojumus*"[4].

---

1 Komisijas paziņojums "ES Konkurētspējas kompass", COM(2025) 30 final.

2 Skat. Padomes Lēmumu (ES) 2024/829 (2024. gada 4. marts) par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu par ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanu starp Eiropas Savienību un Angolas Republiku (OV L, 2024/829, 8.3.2024.).

3 Padomes Lēmums (ES) 2025/1209 (2025. gada 12. jūnijs), ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Kotdivuāras Republiku par ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumu (OV L, 2025/1209, 17.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1209/oj).

4 LES 21. panta 2. punkta e) apakšpunkts.

Ar šo nolīgumu veicina 2025. gada 29. janvārī pieņemtā Konkurētspējas kompasa mērķus, kurā minēts, ka Eiropas Savienībai ir "*jāmeklē jaunas iespējas, kā radīt ciešākas partnerības un izdevīgumu mūsu uzņēmumiem*", tostarp izmantojot *SIFA*[5]. Tajā arī ņemts vērā 2022. gadā pieņemtais paziņojums par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības politikas pārskatīšanu[6].

Šis nolīgums atbilstu paziņojumam "Jauna programma ES un Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu attiecībām"[7], kurā minēts, ka "*ES turpinās sadarboties ar* LAC *partneriem, lai palīdzētu radīt apstākļus ilgtspējīgām investīcijām, tostarp izmantojot "*Global Gateway*" un atbalstot atvērtu, stabilu un paredzamu tiesisko regulējumu, novēršot diskriminējošus šķēršļus un īstenojot investīciju veicināšanas pasākumus*". Tādēļ šis nolīgums arī papildinātu ES un *LAC* "*Global Gateway*" investīciju programmu, ar kuras palīdzību "*ES var piesaistīt kvalitatīvus ieguldījumus, lai palīdzētu pievērsties* LAC *infrastruktūras vajadzībām, atbalstītu cilvēkkapitāla attīstību, tostarp cilvēku, jo īpaši sieviešu, jauniešu un visneaizsargātāko iedzīvotāju, līdzdalību, un stiprinātu labvēlīgu uzņēmējdarbības un normatīvo vidi ar mērķi radīt vietējo pievienoto vērtību, izaugsmi un darbvietas*"[8].

Iecerētais *SIFA* pilnībā atbilstu gaidāmajam nolīgumam par investīciju veicināšanu attīstībai, par kuru notikušas sarunas Pasaules Tirdzniecības organizācijas ietvaros[9], un papildina to.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Mērķi ir saskanīgi ar citām ES politikas jomām, jo īpaši ES attīstības politiku.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Procesuālais juridiskais pamats**

Ierosinātā lēmuma, ar ko pilnvaro sākt sarunas par paredzēto nolīgumu, procesuālais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 3. un 4. punkts.

LESD 218. panta 3. punktā ir noteikts, ka tad, ja paredzētais nolīgums vienīgi vai galvenokārt attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, Komisija sniedz ieteikumus Padomei. Padome pieņem lēmumu, atļaujot sākt sarunas un izvirzot Savienības sarunu vadītāju vai Savienības sarunu grupas vadītāju.

LESD 218. panta 4. punktā ir noteikts, ka Padome var nolīguma sarunu vadītājam dot norādes un iecelt īpašu komiteju, ar kuru apspriežoties, sarunas jāveic.

Komisija iesaka sākt sarunas starp Eiropas Savienību un Ekvadoras Republiku par starptautisku nolīgumu, kas saistīts ar investīciju veicināšanu. Komisija tiek izvirzīta par sarunu vadītāju.

---

5 Komisijas paziņojums "ES Konkurētspējas kompass", COM(2025) 30 final.

6 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai "Tirdzniecības partnerību spēks: kopā zaļai un taisnīgai ekonomikas izaugsmei", COM(2022) 409 final.

7 Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Jauna programma ES un Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu attiecībām", JOIN(2023) 17 final.

8 Turpat.

9 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm.

- **Materiālais juridiskais pamats**

Uz šo aktu attiecas kopējā tirdzniecības politika, un tādēļ materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkts.

- **Sarunu vadītāja izvēle**

Paredzētais nolīgums uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku neattiecas, tāpēc saskaņā ar LESD 218. panta 3. punktu par sarunu vadītāju jāieceļ Komisija.

- **Savienības kompetence**

Uz šo aktu attiecas kopējā tirdzniecības politika saskaņā ar LESD 207. pantu. Tādēļ saskaņā ar LESD 3. panta 1. punktu tas ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Paredzēto sarunu priekšmets attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku. Saskaņā ar LES 5. panta 3. punktu jomās, kuras ir ES ekskluzīvā kompetencē, subsidiaritātes principu nepiemēro. Kopējā tirdzniecības politika ir viena no jomām, kurās Savienībai ir ekskluzīva kompetence saskaņā ar LESD 3. panta 1. punktu. Šī politika ietver sarunas par tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumiem cita starpā saskaņā ar LESD 207. pantu.

- **Proporcionalitāte**

Komisijas ieteikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, jo starptautiska nolīguma noslēgšana ir galvenais instruments, lai uzņemtos savstarpējas tiesības un pienākumus ar starptautisko tiesību subjektu, piemēram, ārvalsti.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis ieteikums Padomes lēmumam ir iesniegts saskaņā ar LESD 218. panta 3. un 4. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu, atļaujot sākt sarunas un izvirzot Savienības sarunu vadītāju. Padome sarunu vadītājam var dot sarunu norādes. Nav cita juridiska instrumenta, ko varētu izmantot šā ieteikuma mērķa sasniegšanai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Nepiemēro.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija 2021. gadā rīkoja sabiedrisko apspriešanu, kas bija daļa no ES un Andu Kopienas daudzpusējā tirdzniecības nolīguma *ex post* izvērtējuma, kurā tika ietverti ieinteresēto personu viedokļi par investīcijām nolīguma aptvertajās valstīs, tostarp Ekvadorā. Turklāt Komisija regulāri apspriežas ar ieinteresētajām personām, cita starpā ar tirdzniecības nolīgumu ekspertu grupu[10] un pilsoniskās sabiedrības dialogu dalībniekiem[11].

[10] http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/.
[11] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Šis priekšlikums balstās uz neatkarīgu ekspertu atzinumiem, kas apkopoti saistībā ar Pasaules Bankas īstenotu un Eiropas Komisijas pasūtītu projektu. Ziņojumā it īpaši tika konstatēts, ka investori[12] kā izšķiroši svarīgus faktorus, kas ietekmē viņu lēmumus par investīcijām jaunattīstības valstīs, minēja pārredzamības un paredzamības trūkumu darbā ar publiskā sektora aģentūrām, pēkšņas izmaiņas normatīvajos aktos un kavējumus valdības atļauju un apstiprinājumu saņemšanā. Tās ir jomas, uz kurām attiektos ierosinātais *SIFA*.

- **Ietekmes novērtējums**

Saistības par investīciju veicināšanu, kuras paredzētas saskaņā ar *SIFA*, ir vērstas uz labas pārvaldības principu un labas regulatīvās prakses, tostarp pārredzamības, paredzamības un administratīvās efektivitātes, piemērošanu partnervalsts investīciju regulējumā (tiesību aktos, noteikumos un procedūrās, kas attiecas uz investīcijām). Šo investīciju veicināšanas pasākumu ietekme lielā mērā ir saistīta ar to, kā partnervalsts īsteno nolīgumu un ilgtermiņā uzlabo savu investīciju vidi. Vispārējo ietekmi arī iespaido atsevišķas investīcijas, ko var piesaistīt ar šāda uzlabota investīciju regulējuma palīdzību. *SIFA* ietvaros tiek kodificēta prakse, kas Eiropas Savienībā jau ir nostabilizējusies.

Turklāt iniciatīva balstās uz vairākiem esošajiem novērtējumiem, kuri veikti gadu gaitā, tostarp tādiem kā ilgtspējas ietekmes novērtējums, kas aptvēra ES un Andu Kopienas tirdzniecību (2009. g.), ziņojums, kurā novērtēta tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un Ekvadoru ekonomiskā ietekme (2016. g.), un ES un Andu Kopienas daudzpusējā tirdzniecības nolīguma *ex post* izvērtējuma ziņojums (2021. g.).

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šā priekšlikuma mērķis ir ieteikt Padomei pieņemt lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Ekvadoru par *SIFA*. Priekšlikums neietver datu apmaiņu, procesu automatizāciju, digitālo sistēmu izmantošanu vai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Tādējādi princips "digitāls pēc noklusējuma" netiek piemērots, jo ar priekšlikumu neievieš konkrētas digitālas prasības.

- **Pamattiesības**

Šī iniciatīva pilnībā ievēro Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šī iniciatīva budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Paredzams, ka sarunas par *SIFA* tiks noslēgtas 2026. gadā.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nepiemēro.

---

[12] Sk. Pasaules Banka, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses* (Ārvalstu tiešo investīciju, politisko risku un politikas reaģēšanas pasākumu saglabāšana un paplašināšana), http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Noteikumu mērķis ir ieteikt Padomei pieņemt lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas, un iecelt Savienības sarunu vadītāju. Padome sarunu vadītājam var dot sarunu norādes.

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko pilnvaro sākt sarunas par ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ekvadoras Republiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 3. un 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

Būtu jāsāk sarunas, lai noslēgtu ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumu ar Ekvadoras Republiku,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo Komisija tiek pilnvarota Savienības vārdā vest sarunas par ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumu ar Ekvadoras Republiku.
2. Ar šo Komisija tiek iecelta par Savienības sarunu vadītāju.

2. pants

Sarunas risina, pamatojoties uz Padomes sarunu norādēm, kas izklāstītas šā lēmuma pielikumā.

3. pants

Sarunas ved, apspriežoties ar [īpašo komiteju, kas paredzēta LESD 207. panta 3. punkta trešajā daļā].

4. pants

Šo lēmumu un tā pielikumu publiskos uzreiz pēc to pieņemšanas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs